

10 tips voor pedagogisch documenteren

1 Wat is pedagogisch documenteren?

Bevraag bij je team wil al van dit concept gehoord heeft. Leg hen uit wat je ermee bedoelt: foto's, video's en observaties verzamelen om zo de werking in de opvang te analyseren én met de ouders te delen. Je kan samen met het team de test op Speelbank invullen, dan wordt er al veel duidelijk. Zo gaat er een wondere wereld voor jullie open!

2 Wat doen we nu al?

Je kan allerlei aspecten van de werking pedagogisch documenteren:

- Hoe kinderen spelen en ontdekken
- Hoe de speelruimte gebruikt of niet gebruikt wordt
- Interactie tussen kinderen
- Eetmomenten
- Verzorging van kinderen

Bespreek met je team wat je nu al doet.

3 Maak een plan

Wat zou je team graag willen in de toekomst? Op basis van de zelftest komen jullie wellicht op heel wat ideeën. Bekijk hoe dit ook praktisch mogelijk is: is er een camera, een printer, even tijd om te observeren? Dit is een goed moment om even verder te gaan lezen. Het boek *Documenteren voor jonge kinderen* is een aanrader! Geen boekenwurm? Dit artikel kan ook veel duidelijkheid scheppen.

4 Ga aan de slag

Het is belangrijk dat het kind tijdens de opvang op een ontdekkingsstocht kan gaan doorheen de ruimte en speelgoed. Laat hier voldoende ruimte voor. Wanneer een kind een 'aha-moment' heeft, kan je snel een fototoestel of camera erbij nemen. Denk maar aan wanneer peuters de lichtknop ontdekken. Leuke en interessant beeldmateriaal verzekerd! En vergeet niet: het beeld hoeft niet 'mooi' te zijn en al zeker niet geposeerd. Je bent kinderbegeleider, geen topfotograaf.

5 Stel vragen

Bedenk hier reflectieve vragen bij:

- Wie doet het?
- Wat doet het?
- Wanneer gebeurt het?
- Waarmee gebeurt het?
- Waar vindt het plaats?
- Hoe gebeurt het?

6 Denk na over wat je ziet

De interessante gedachtegang hierbij, maakt het nét pedagogisch documenteren. Giet het in een mooie collage of dergelijke. Je kan zelf heel veel leren van de beelden, door goed te kijken wat er gebeurt en wat het kind boeit op dat moment. In een IBO kan je stap 5 en 6 door de kinderen zelf laten uitvoeren. Bijvoorbeeld: laat ze foto's van elkaar nemen, bevraag de reflectievragen aan de kinderen zelf, laat de kinderen zelf de vragen en foto's vormgeven, ...

7 Deel het met de ouders

Niets leuker dan de ontdekkingsstocht van je eigen kind zien, toch? Daarbij zorgen de vragen voor diepte in de beleving van het kind en uiteindelijk ook in het gesprek met de ouders. Je kan algemene beelden, citaten of beschrijvingen delen met alle ouders. Of je kan per kind een collage maken en specifiek met de ouders bespreken.

8 Bespreek met je team of verantwoordelijke

Bekijk de foto's en video's met een collega of met de verantwoordelijke. Wanneer je het materiaal achteraf op een rustig moment bekijkt, zie je veel meer dan op het ogenblik zelf. Achteraf de beelden bekijken, geeft je een schat aan informatie over de kinderen en over jezelf als kinderbegeleider. Je krijgt dieper zicht op wat kinderen bezig houdt én je doet ook ideeën op van wat je nog in beeld zou kunnen brengen.

9 Reflecteer en implementeer

De succesvolle manieren van pedagogisch documenteren zet je in de opvang verder. Verdeel de taken, kies thema's uit die je in beeld wil brengen, voorzie een plek voor foto's... Zo ga je verder in beeld brengen én leren van de kinderen.

